

Uzskaitesamā:

Baltijas Semkopija Administrācija, Ār-Rīgas Rasku-celā № 14, Puhziņu Gēdēra un beedra gramatu-bodē. Vēl tam Rīgā: Mīlberga, Kapteina un Irbitēš gramatu-bodis un pēe kopmana Vērhendorffa lga, pilšehtas Rasku-celā № 13. Zītās pilšehtās: wifās gramtu-bodis. Uf lauceem: pēe pagafu-walbehm, mahžitajem, skolotajem, 2c.

7. gads.

Rīgā, 8. oktobrī.

Maškā ar pēefabtišchannu par pafsti:
 Ar Beelkumu: par gadu 3 rubl., bej Beelkuma 1 rubl. 60 kap.
 Ar Beelkumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 60 kap., bej Beelkuma 85 kap.
Maškā ekspedizijā un gramatu-bodis fāremot:
 Ar Beelkumu: par gadu 2 rubl. 50 kap., bej Beelkuma 1 rubl.
 Ar Beelkumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 30 kap., bej Beelkuma 55 kap.
 Beelkums ween par gadu 1 rubl. 50 l., par 1/2 gadu 80 kap.

Subinajumus, 8 kap. par sīhtu rakstu rindinu, nem preitū S. Allunans, Jelgawā; Seepinš, Zehšis; Salencešs, Bauškā, un administrācija, Rīgā.
Baltijas Semkopija redakcija, administrācija un ekspedizija atronahs Ār-Rīgas Rasku-celā Nr. 14.

Saimniecības nodala.

Pahe šchujamahu mašchinahm.

Kad šchujamas mašchinas fahla pēe mums ceratees, tad šchuwejahm usgahja bailes, ka winahm pēetrubšchot darba un maijes, tadehl ka ar mašchinahm war daudš weeglati, ahtrati un glihtaki schuht, nēla ar rokahm. Bet kaut gan tagad šchujamas mašchinas teel wifur eegahdatas un ar tahm war daudš wairaf paštrahdat, nēla ar rokahm, tad tomēhr šchuweju foreisejās bailes darba truhkuma sinā nepeepildijahs, bet turpreti šchuweju flaitis ir wairojees un tahs pelna tagad, ar mašchinahm šchujot, wairaf nēla toreis ar rokahm šchujot, un tas noteel tadehl, ka tagadejahs feeweefschu apgehrbu modes ir loti dāschadas un gresnās, un kungi wallā smalku wefchu, un ka tadehl apgehrbu pašchuhščhana praša daudš darba. Vēl tam šchihš modes loti ahtri mainahs, t. i., bijušchahs drihs nowezojahs un Parihšē — šchajā pašaulēs apgehrbu modes raditajas pilšehtā — teel alafsch jaunās modes iģudrotas. Wagatās kundies negrib nēlahdā wihšē nowezojušchās modes apgehrbā gēhrbtees, bet zenščahs modei lihdsi fšreet, un masaf turigahs dara tahm pehž eefpehjas palaf. Un tā tad šchuwejahm ir ar mašchinahm šchujot deesgan to strahdat un bej mašchinahm tahs newar nēlahdā wihšē wairš istik. Schuweja bej mašchinās, naw tagad wairš nēlahda šchuweja, jo tahdai neweens nedod wairš darba.

Schujamas mašchinas ir šcha laika nepezeefschama wajadsiba, neween preefšch ihstahm šchuwejahm, kuras ar šcho amatu pašritu pelna, bet ari preefšch familijahm un neween preefšch pilšehtneeku, bet ihpašchi ari preefšch lauzeneeku familijahm. Jo tagad gandrihs katra turiga lauzeneeka meitās teel flolotas un rofu-darbās — ihpašchi šchuhščhana — mahžitās. Bet tahs lauku jaumelēs, kuras prot schuht un grib waf nu preefšch fewis jeb zita freetinus un glihtus apgehrba gabalus pašschuht, lahduš šcha laika wajadsibas un mode pēeprafa, tahs newar bej šchujamahu mašchinahm wairš nēlahdā wihšē istik, kuras tehweem ja-avgahdā, waj grib jeb negrib. Un tā tad šchujamas mašchinas naw wairš lauzeneeku mahjās retas leetas, bet ihpašchi pehdejdās gaddās ihsti beefchi useetamas.

Lee, kas labas šchujamas mašchinas nopirkušchi, nenoschelos nēlad to naudu, ko par tahm idewufchi, jo laba šchujama mašchina, kad ar to prot pareisi ap-eetees, istura ilgus gabus un ir apgehrba un wefchas fagatawofchanaš sinā muhfu jaunawahm un faimneezem leels palihgs un darba paweeplinataja un felmetaja. Bet waj wif tee, kas šchujamas mašchinas pirkušchi, ari labas dabujufchi? Uf šcho jautajumu newar nebuht ar „ja” atbildet. Jo, ka pēe wifseem derigeem jaunlaku iģudrojumeem ir radušchēes pašakstajsi, kwei famus flitlus pašakstajsumus publikai par „labem” peedahwā un pahrdod, zaur ko fshahde neween iģudrotajem, bet pēekrahpi ari pirzejus, kwei, domadami labas leetas pehrlot, nopehr flittas un daudšreis glufchi nederigas, — tā tas noteel leeliskā mehā ar šchujamahu mašchinahm ari, zaur ko daudš pirzeji, ihpašchi lauzeneeki, loti pēewitahs. Lauzeneeks, gribedams šchujamu mašchinu pirkt, aifbrauz pilšehtā un apstaiģā wairaf pahrdotawas, kuras lahdas mašchinas iģludinajufchas, un ap-waizajahs pehž zenahm. Mašchinu sistemas un konstrukcijas nepašhdams, wifsch domā: „mašchina weena ka ota,” un pehr tur, kur wislehtaki dabu un pašajahs uf pahrdeweja ušflawefchannu un apgalwofchannu, ka mašchina efof teefscham „no wislabakās sortes.” Bet kad mašchinu mahjā pahrdēdis un wira meita fahl uf to schuht, tad atrod gan, ka ta ir loti nederiga. Bet ko darit? Japatura ween ir, jo pahrdewejs to atpafak nenem, bet aifbildinajahs: „Mašchina bij laba, bet Zuhš pašchi efof to famaitojufchi.” — Tadehl, lai tee muhfu lauzeneeki, kwei domā šchujamas mašchinas pirkt, pēe pirščhonaš nepeewiltos, bet eegahdatos teefscham labas un derigas, esmu apnehmēes, šcho rakstu fārakstū un „Baltijas Semkopjam” pēefuhit, uf ko lahda Walmeeras apgabala faimneezje, Anna Kalnina lōje, mani zaur wehstuli pašfabinaja, Pēewēdišču tē to datu uf winas wehstules, kura par šcho leetu runā. Wira raksta tā: — — —

„Gresščhos ar kahdu luhgumu pēe Zuhš. Tas buhtu preefšch muhfu lauzeneekem loti wajadhiģš, ka Zuhš lahda Latweefschu laifrakstā („Baltijas Semkopis” buhtu pehž manahm domahm preefšch tam derigakā awife) par šchujamahu mašchinahm lahdu rakstu rakstū. „Kadehl?” Zuhš waizafeet warbuht bribnidamees. Mehģinafschu Zuhš tahda raksta wajadsibu iģflaidrot. Pehdigajā laikā lauzeneeku feewas un meitās eefahkufchas alafsch wairaf un wairaf šchujamas mašchinas eegahdat. Rīgā ir wairaf pahrdotawu, kuras dāschadu sistemu šchujamas mašchinas pahrdod un Latweefschu laifrakstās un kalendaru pēelkumds zaur leelifeem fludinajumeem fawas par labafajahm un lehtafajahm” peedahwā. Wifā pašaulē ir sinams, ka Singera šchujamas mašchinas ir wislabafahs, kad ari ne wislehtalahs; tadehl minetas pahrdotawas ari peedahwā pehdigi minetas šchujamas mašchinas; bet waj winas wifās un wifseem ari teefscham ihstās Singera šchujamas mašchinas pahrdod, tas ir zītš jautajums. Es nopirku preefšch fēfchi gadeem pēe *** (pahrdotawa ir wehstulē pēe ihstā wahda mineta; bet to tē iģlāifschu) weenu tā nosaukto Singera mašchinu, bet — ihstā teiktis — ta bija glufchi flitta. Tadehl pirku preefšch diwi gadeem wislelelafajā Rīgās šchujamu mašchinu pahrdotawā pēe Reidlingera par 60 rubleem zitu. Ta schuj lihdsi šchim itin labi un ir weegli minama. Tif pat labas ir monu diwu draudseku mašchinas, kuras uf monu padomu pēe Reidlingera pirkušchās. Bet turpreti muhfu apgabala ir daudš pēe *** un ziteem par Singera mašchinahm pirktas wifās glufchi flittas, un starpiba starp Reidlingera un pehdigi minetahm šchujamahu mašchinahm ir weegli eeraugama, — pehdigahs neder nekur un par winahm iģdota nauda ir gandrihs tā par wēli imešta.

Tadehl buhtu loti wehlejamā, ka Zuhš manu luhgumu pilditu un zaur lahdu rakstu „Baltijas Semkopi” lauzeneeku feewas un meitās, kuras wehlahs šchujamas mašchinas pirkt, uf Reidlingera pahrdotawu usmanigoš daritu, kur pehž manas pahrdēzinafchanaš teefscham tikai labas un ihstās Singera šchujamas mašchinas ir dabujamas. Tahds rakstis fwehrtu pēe muhfu lauzeneekem teefscham wairaf, nēla wif dāschadu pahrdotawu fludinajumi awiģšs un wiri nezenstos wairš uf to, par lahdeem rubleem lehtafahs, bet teefscham labas šchujamas mašchinas nopirkt, jo ko wislehtaki aifmakfā, to aifmakfā wifdahrgaki. Par famu un famu draudseku pēe Reidlingera pirktahm Singera šchujamahu mašchinahm waru katrā laikā labako leezibu iģrakstū. Kad Zuhš wehlatees, tad warat manu wahrdu apafsch awiģš eeleekama raksta list, jeb šcho manu wehstuli nodrukaf, jo ta naw nēlahda reflame, kad to, kas teefscham labš ir, ušflawē un eewehlē — — —

Šcho wehstuli fārehmis un gribedams zeen. fuhittajas wehleščhanoš pehž eefpehjas labpraht iģpildit, fahku pa Rīgu par šchujamahu mašchinahm apwaizatees un par wira labumu jeb flittumu sinas kraht, lai sinatu, kas man šchajā leetā jaraksta un waretu uf to, ko rakstu, ari pilnigi pašautees. Dāschās weetas, kur wairaf šchuwejas ar wairaf šchujamahu mašchinahm strahdā, un dāschās, man pašhstamās familijās, kuras šchujamas mašchinas eegahdatas, apwaizadamees, dabuju wifur tikai to atbildi, ka pēe Reidlingera pirktās Singera šchujamas mašchinas efof labas un isturot ilgi; ar tahm warot wifur wifadus, tā smalkus la weenlahrefschus šchujamus darbus paštrahdat. kamehr ar zitur pirktahm, zitu sistemu mašchinahm, kad ari tahs efof zif nezif leetajamas, wifur nēmas newarot schuht. Man tika ari rahditas dāschās fenaki par Singera sistemu pahrdotās mašchinas (kuras sinams nēmas Singera mašchinas nebij jeb bij tikai pašakstajtas), kuras bij tā glufchi nederigi frahmi pēe malas noliktas. Par zītās pahrdotawas pirktahm mašchinahm dšrdeju ari par to fuhdsamees, ka, ja tahm lahdsi fihls gabalifsch famaitajotees, newarot ne kur dabut zitu nopirkt, un ja ari kaut kur dabujot un famaitatā weetā eeleefot, tad mašchina topot glufchi smaga un ar to newarot wairš nēlo labu pašschuht, un drihs ta famaitajotees tā, ka ne-efot nēmas wairš iģleekajama. Bet

*) Lahdu pašchi leezibu dod šchihš wehstules fānehmeja feewa un wairaf zītās wiral pašhstamas Ribšenezes par tahm šchujamahu mašchinahm, kuras winas pēe Reidlingera pirkušchās.

turpreti preefšch tahm mašchinahm, kas pēe Reidlingera pirktas, efof pahrdotawā, katrā laikā wif wajadhiģee un pilnigi derigees fihlee gabalizi no jauna dabujami, — wajagot tikai mašchinas numuru pašazit. Tā pat preefšch zītās pahrdotawas pirktahm mašchinahm efof grubti derigas adatas dabu — kaut gan pēe tahm adatas ahtraki famaitajotees nēla pēe ihstahm Singera mašchinahm, bet preefšch pehdigi minetahm mašchinahm pēe Reidlingera efof labas un fip-ras dāschadu numuru adatas alafsch dabujamas u. t. t.

Apmeleju ari leelisko un gresno Reidlingera lga šchujamu mašchinu pahrdotawu, kura atrodahs Aleksandra bulwari Nr. 1. Šchihš pahrdotawas preefšchneka kungs iģrahdija man loti laipni wifās fawas leelahs noliktawas telpas (ruhmes) un iģstahstija un iģflaidroja par wifu smalki. Tur atrodahs tuhstofschem šchujamas mašchinas noliktas, gan jau pilnigi kopā falittas, gan ari wehl lastēs eepafatas, gan ar rofu gresščhamaš, gan ar lahjahm minamas, gan preefšch familijahm, šchuwejahm un fšrodereem, gan ari preefšch kurpneekem, fegleneekem u. ž. — wifās tikai ihstahs, flawenā Singera fabrikā fabrizeeretas, original-mašchinas; tur bij tā pat milhģšs krahjums wifadu mašchinu datu un sīhtu datinu, kas pehž katra wehleščhanoš un wajadsibas teelot ihpašchi pahrdotās, dāschadu fortu mašchinu adatu, deegu un elšas, kas ari wifš minetā fabrikā fabrizeerētš un preefšch iģleekafchanaš par wislabako atfihst, — wifš bij loti lahrtigi un glihti falittas. Pēe minetas šchujamu mašchinu pahrdotawas strahda defmitahm peršonu, gan lungu, gan kundies. Ka wina leeliskā flaitā šchujamas mašchinas uf wifahm pufem iģfuhta un pahrdod, to leezina tas, ka wira teel katrā gadā milhģšs wairums ar garainu kugeem pēewēstš. Šchi pahrdotawa pahrdod mašchinas ari uf aifmakfāschanu pa masafahm dālahm noteilōšs terminās, pirzejai wajaga tikai droščhu galwotaju pēewēst, (lauzeneezem wajagot no pagasta waldeš apgalwofchanaš rakstu pēeneš); zaur to ari tahs peršonaš, kuras nepēhji uf reifi aifmakfat, teel pamalam un weegli wihšē pēe šchujamahu mašchinahm. Katrai pirzejai teel šchuhščhana ar mašchini ahtri un faprotami eerahdita; bej tam teel par wēli lihdsi dota drukata pamahģifschana tahdā walodā, lahda katris pirzejs wehlahs, kurā wifās mašchinas dālas un dalinas smalki nobildetas un faprotami iģflaidrotš, tā ar mašchini ja-apeetahs un tā ar to jafschuj.

Reidlingers ir Singera šchujamu mašchinu general-agentis preefšch Seemē- un Widuš-Eiropas, wira pahrdotawas atrodahs wifās leelakās Eiropas pilšehtās. Minetā Rīgās pahrdotawa ir general-agentura preefšch Kreewijas. Kā pahrdotawas preefšchneka kungs man isteiza, tad wifsch gahdāschot drihsā laikā wifās masakās Baltijas pilšehtās uģizamus agentus un pahrdewejus, kwei tapšchot iģfludinaki, lai pirzejem buhtu ihstās Singera original-šchujamas mašchinas tuwaki aifneedsamas. —

Singera šchujamas mašchinas tika pahrdotās:

1872. gadā	219,738	gabali.
1873.	832,444	„
1874.	241,679	„
1875.	249,855	„
1876.	262,316	„
1877.	282,812	„
1878.	356,432	„
1879.	431,167	„
1880.	538,609	„

No šcheem flaitteem war redset, ka Singera mašchinas ir gadu pehž gada wairaf pahrdotās. Iģpašchi pehdejdās trihs gaddās šchee flaitki ir leeliski pawairojufchēes un tee leezinā wislabaki pat Singera original-šchujamas mašchinas labumu un derigumu.

Domaju, ka nu buhšču zeen. wehstules pēefuhittajas wehleščhanoš iģpildijis un par šchujamahu mašchinahm deesgan rakstijis, ka pirzejs un pirzejas sinahs, ka ihstās Singera šchujamas mašchinas ir wislabakās un ka tahs dabujamas tikai pēe Reidlingera Rīgā, jeb pēe wira ihsteem agenteem zītās pilšehtās, kuras wifsch par tahdeem eezehlis. Rappas Mahrtinšch.

Saules gaifma un weseleiba.

Naw gan nesaħdas gaifmas, ko ar deenas gaifmu waretu salihdsinat. Domehr zilwekam wajadřiga ari mahřliga opgajmofřana; tilai nesaħd newajadřetu peemirř, la řwezes, lampař un gahře patehrē dabrgo, preeřř elpofřanař un dřihwibař wajadřigo řlahbekli un rada girtgo, ogļu řlahbo gaifu. So řipraka leetma, jo wairal ta patehrē řlahbekla un tapehř jo beesřal wajadřiga taħdu dřih woklu weħdinařřana. Pat 4 procentes ogļu řlahba gaifa gukama řřabā jau ir řlahdigař, war pat nahřwigař tawt un tapehř zeen. lořřtaja nemař newar deesřan břiħdināt no eeraduma, zaurahm natiim řwezes dedřinat. Pee tam ari jaewehro, la guleřřana tumřřā řřabā arweenu weseřigala, neta gaifřā, weenalga, waj gaifma ir dabiga jeb mahřřiga.

Saules gaifma ir preeřř řustonu un řlahdu weseleibař koti wajadřiga. Žil labu eesřaidu řaules gaifma uř weseřibu dara, to jau wezee Romeeřři řinoja. Tapehř tee eetaiřřa řawu dřihwoklu deenwidu puřē platař trespes (sotaria), řur wareja řauleř pařřaigatees un řehdet, la ari tihřu gaifu baudiť.

Ari tagadejee abřřti atřřiř, la řaules gaifma it ihpařři plauřřu řlimibař daudř palihdř. Wahřguli, řureem břeemigaiř diloniř peeřřees, arweenu iřweseřlojařř, ja tee tuhřř eesřahkumā želo uř Wadeiru jeb Auřřraliřu. Pat muřřu gřiřřigā řřimata beeřřa uřweseřřanařř řauleř dara labu eesřaidu uř wahřřeeem.

Łaudiř, řař ilgi řemē řrahda (řalnožeji), řeti aiřřneedi leelu weřumu un ir arweenu wahři un řlimigi. Łapat ari řinamē, la řeltiř un řařarnēř, řur řaules gaifma mař eesřihd, řoti neweseřřiga dřihwe. Ari řipigu řehřgu atgadijumař tařř mahřřař mařal top peemelletař, řař řaules puřē řlahw, neta tařř, řař ehnař puřē atrodahř.

Łapehř gan iřřatram wajadřetu ruřpetees, la tař řemā un wařara, řřabā un abřā, řil ween waređamař řauleř uřweseřlojař, jo řaules gaifma ir jauneem řaudiim řpehřa owotē, řamehř weži řaudiř beř tařř nemař newar iřřitř.

Łapaneeřřu bites.

„Łoemijař biřřu draugu beedriřař“ dařřřana uweđjam, Łaijerhōřřerim, ir Łapanaa řuhtneeziba no Łapanaa mahřibař miniřterijař řekřetara řamao řga iř Łokio diwař řařes ar Łapaneeřřu bitem un biřřu rařřojuemeem atweđufe. Rařřojuemi atrodahř řeelā, melni puřereťā řlahřes řařē. No bitem ir diwař řugař un no řatras řugař řrahđneezes, řehņneenes un trani, řař řluřři řawabař neta muřřu bites. Bites ir iř řulufřa un Łalajama prowinžem, řur daudř araņře řoki aug. No biřřu rařřojuemeem ir wařř un meduř puřelē atřubitiř. Weř tam wehř ir peeliřti uř řihda mahřeti nobiřbejumi, řař uř biřřu řopřřanu řihmejař, řā ari rařři pař biřřu řopřřanu Łapaneeřřu waloda.

Łařřadař řinař.

No eesřřemeē.

Łigař „pirmā muřřlas iřřituta“ (Łarřřal eelā 4), řuru muřřlas diřektora Ğ. Siegert řgř wada, notureja pařahřuřřā řeřřdeenā, 26. řeptembri řē. g., mahřřeku pařřbaudiřřana. Łublika biř it řeelā řřaitā řanahřufe un uřmanigi nolłauřřijař toř no pařřbaudameem mahřřleem weikli řpehřetos muřřlas gabaluř. No preeřřřneřumeem gahřa dařři — řā ihpařři tee no Ğ. K—r. un Ł. Str. řđřem, un toř no řr. Ł. řga — paři pařř diletantiřmu. Ğ. K—r. řđře řpehřeja: „Łenezia e Napoli. Łondeliara no Łiřřta“ un Ła Beęata łeneziana. Noeturne, řapat no Łiřřta, ar řeelako pzeřiřřu un dřihwibu; ořra, wehř řoti jauna dahma, Ł. Str. řđře, řpehřeja řōhřlera Łidi preeřř řreiřřař řořař un „Łondean expreřřif op. 71 no Ł. Mořřeřleř, řoti drořři un pařřřami; řā řahđahř, tad řřai řaunai dahmai, řahđai řurřemeē řauřřřolotaja meitai, teeřřam tařř gara dahwařnař, nahřřamiđā řapt pař řreetnu mahřřřenezi. Łoti pařřřanu pařřmainiřřana pařřbaudiřřanař pgrańia iřđarija tee no řr. Ł. řga ar řreetnu teħņiřřu pařřřanu řpehřeteē muřřlas gabali, řař iř A—dur řonates no řāndekla, preeřř wiořřlineř no Ławida, un iř romanzes (raęā puřřa) no řwōhřra pařřahřeja. Łiřa pařřbaudiřřiti pařřřam 6 dahmař un 1 řunęa; no dahmař biř 5 iř Łigař un 1 iř Ładařřes, řurřemē; minetař 1 řgř biř iř Łaęaęes, Łidřemē. Ğhriř muřřlas iřřituta ir řawā 17 gađuř pařřahřeřřanař řaile pařřřam no 842 mahřřleem řiřiř apmeleleř; no řřeem ir 47 iř Ł. řlařes řilnięi řaęatawoti, ar diřłomeem atłaiřři; no wiřeem biřřuř: iř Łigař 31, iř taħłahm Łidřřemeē weeřřam 2, iř řurřemeē 2, iř řitahm řreewijař guberņahm 4, iř abřřemem 8 mahřřeti. No řřeem iřřahřuđeem mah-

řeēleem tagad 5 řgi dařřojař řā muřřlas řřolotaji, muřřeri, teatra řožełki u. t. pr. un 8 dahmař řā řławeeru řřolotajař. operu dřeđatajař, řonęertu řihđiřřpehřetař u. t. pr. Ğhriř břiřřřam řřo iřřitutu apmelele 142 mahřřeti, no řřeem dabu 35 jaunełki mahřřibu pař břiřwu. Ari tař te wehř japee min, la řhriř muřřlas iřřituta ir tař pimař Łiga, řař řaęentřahř ari Łatweeřřu publikai řeret. Ra řhri eesřahde řaur dařřeem řaweem weikłateem řpehřeem pa łaiřeem łabpřařřiti peedalař ari pee dařřa Łatweeřřu beedriřu iřřihłojumeem — Łiga, gařři peeraħda, la wiřa ar řewiřřku řeeniřřanu noluhłojahř uř řhejeenes Łatweeřřu publiku. Wehřam řřai muřřlas řřolai daudř weikłimeē!

B. K.

Łā řaułtā „Łirřliche Armenpřeęe“, (Łařřniřnabaęu řopřřana) Łiga ir nupať iřđewuře řawu gođa pařřřatu. Łā řinamē, tad řhri „Łirřliche Armenpřeęe“ pařalřta wiřu wairal Wařřu řā řaułtoř „řaunigoř ubaęu“, t. i. taħđuř řoutinař, řař aęrał łaboki dřihwojuřři, beť řuru řiřens nu peepēřři pařřehřeeē. Ła řhri řarđā łaiřam ne-atradiřř neweena Łatweeřřa, no tam mehř waram buhř pilnięi pařřeęimati, jo muřřu řaudiim řiřai řwehřdeenař walař, apmeleleł baņniřař un ja łaiř — weeřřbař. Łomehř iř mineta gađa pařřřata řeđřamař, la Łatweeřři atłal dewuřři beedriřai „Łirřliche Armenpřeęe“ to řeelako pařřihđřu, pařři Łahna draudře pařřeęuře wairal, neta 1800 rubłuř!! Łiř daudř naw neweena řita Łigař draudře dewuře, naw dewuřřař baęatař řeħłaba-, Łoma- un Łetera-draudřes, řurař řožełki řařřahw pa dałai iř jo baęateem wiřeem, řā pimař řiřes řaunimeem, muřřu iřpařřneēeem, aęřřařeem eereħđeem ře. ře. ře. Mehř negriřam Łatweeřřeem pařřmeē wiřu dewibu, beť mehř řiř řribetum pařemiti wařřat, řil no řřeem 1800 řbł. ir nahłuřři Łatweeřřu nabagu řořař? Mehř řiřai řribam atęahđināt, la řhri atłal řřaidri řeđřam, la Łigař Łatweeřři pařalřta wiřuř eesřahdes řiřřeħtā un pařřihđř, řutiř ween waređami. Un řil mař eewehro wiřu iřteřes! Łihđi řřim wehř naw ne pař wajadřigu eesřatitiř, no řiřřeħtař puřes gaħđat pař wiřu beħřeem, řiř diřināt řiřřeħtař Łatweeřřu elementar-řřolu, řā tař p. peem. jau eesřatitiř pař řeriř no mařřnař Weņtřpiles domneēeem!

D.

Łigař Łatweeřřu beedriřař řunař wiřru pułķā, řā mehř dabuřuřři řināt, 5. oktoři řiřiř nořpreeřři, řuhđřet pař to, la přahweřři Łilligerode řgř Łidřřemeē mahřitaju řinodē denunęeēeēiř Łatweeřřu (un Łęaunu) beedriřař, teiřđamař, la wiřař wiřař eřot weenada gara beedriřař un řhriř gara eřot řožiālđemokraťu gara. B. W.

Łidřřemeē łandmařřāłā, łambarkunęa ř. Łođ, 18 řeptembri aiřřauřiř uř Łeterburgu. — Ławřřarpięo uęunē apđrořřinařřanař beedriřu řřatuti no eesřřleetu miniřterijař ir apłiřřinati: preeřř Łođřemeē paęařřa 4. aęuřřā; preeřř Weę-Łařřnawaař paęařřa 7. aęuřřā; preeřř Wiħžeemeař paęařřa 9. aęuřřā, un preeřř Łaržeeneē paęařřa 12. aęuřřā.

Łidřřemeē gubernatora řarone Łeęřiř, 2. oktoři pařřbrauęa mahřāř no Łeterburgař un uřřeħma guberņař pařřwalđi.

Łaltijař gubernāř, řā „Łig. řřg“ dřřeđeře, nu ari řribot řemřřibu eewēř. Łař ari řitadi newar buhř. Ło řad muřřu Wiřuřřeħłigaiř řeiřař ir nodomaiřiř, pařāiřrot wałřřpađomi řaur řemřřibu deęaęeem, tad Łaltijař guberņař taņi newar pałiř beř aiřřřahweem.

Łeeřřmejumař no řeđařřijař pee „Wehř pařř Łidřřemeē mahřitaju řinodi,“ řřat. Łalt. řemł. 39. num. Pehđeja łaiķā baņniřkunęi beeřři ween un řeiřu řeiřahm meħņinajuřři uřbruł Łatweeřřeem, wiřřim Łatweeřřu řeēteeneem. Łau deesřan łaiřřařřiřa řiřa řinotiř, řil neęehłigi dařři baņniřkunęi Łuęřā řemeē Łehwa pađewibař řwehřřeřu deenā biř no řonęeē apwainojuřři Łatweeřřuř, (dařřē řiřai řawu draudři), toř pař niħiłiřteem deħweđami. Łatweeřřu draugu beedriřa, řurař řožełku řeelako dała iraid baņniřkunęi, řura řiřai deħweđahř pař Łatweeřřu drauęeem, iřřaida řhri gađa miřřu, uřařřinadama wiřuř beedruř řiřřoteē uř łara pēř Łatweeřřu łautiřřeem řeēteeneem. Mehř wiřu to meera přahťā łaidahm pař řalwu un řeħnā gara peedewahm wiřeem, eewehřodami řriřřuř waħđuř, řař řala: „Peeđodeēē teem, jo tee neřin, řo dara.“ Weť wiři it řā řad ar alłumu buhřu řřiř, gahřa arween taħłal pař uřřahłto, nełeetięi apwainođamo řeku. řurřemeē mahřitaju řinodē baņniřkunęa Wielenřeins apwainořa Łatweeřřu łautiřřeē łaiřřařřuř un řeēteenuř, beť Łidřřemeē mahřitaju řinodē řonřřoriřař pađomneēē Łilligerodeř řgř uřřiřa řoni wiřai apwainořřanař un niřinařřanař eħłai, Łatweeřřu un Łęaunu beedriřař un łamliħđiř Łatweeřřuř un Łęaunuř pař řožiālđemokraťeem nořaułđamař. Zeen. řonřřoriřařto řgř muřř nořaułđ pař řožiālđemokraťeem, řař řihđřigi niħiłiřteem, jeb řiteem waħřdeem řařot, řař iraid řpeřřawu banda, no řureem łatram god řam řilwekam řařařaęahř. Un to war iřřunāt ween řonřřoriřař pađomneēē Łilligerode, řař łabi řin, řā řapat Łatweeřřu řā Łęaunu beedriřař biř pimař, řař Łatweeřřu un Łęaunu neřřhōubigo, wiřđřłako pađewibu řihđiř ar

Łarřřahm aiřřuhřřřanař pař řawu wiřai miħłoto řemeē řehwu un Łabđari řuħřā břiħđi nořřa pee řawa Łuęřā Łalđineeřa řrona pałahpeeneem. Łatweeřřu un Łęaunu beedriřař tař biř, řař wiřař tautaa waħřđā nořřa pee-meēnař pee Łara Łiřwabinataja řwehřta ława un peelubđřa Łeenu pař Łuęřā Łelaiķi. Łatweeřřu un Łęaunu beedriřař wiřař tautaa waħřđā aiřřubřija wiřu dřřłařāř pađewibař adřeř tagadeęam řaunajam řemeē Łehwam walđiřřanu uřřahłot. Wiřu to řinodama řonřřoriřař pađomneēē řgř tomehř nořaułđ Łatweeřřuř un Łęaunuř pař řožiālđemokraťeem! Wař ta iraid pateēřřa? Wař to mahřa řriřřuř miħłeřřiba? Un řā war pař mahřitaiř un řonřřoriřař pađomneēēē đot taħdu newateēřu řeęřibu? Weť Łatweeřřu beedriřař taħdu, řiř neęehłigi apwainořřonu wařř nepaņeřřiř řeħnā gara, un wiřař newar to dařit, jo tad wiřař pařřař řaur řawu řłuřu řeēřřanu peeraħđitu, řo taħdo apwainořřana naw beř eemēřla. Un wehř řeiř řařam, řā wiřař newar to dařit, jo mehř pařřřřam łabi muřřu beedriřař, mehř waram drořři apłeeęināt un řařit, řā ta iraid neęehłiga, neđřřđeta apmełeřřana, un řā taħđē neđřřđeta wiřē uřmuřřnařiř un uřřiřđiřiř pēř tautaa beedriřahm un řaur to trauęeēiř łabu řařiřřana un řemeē eesřřřięu meeru. Łahdu wařaę wiřařā wiřē řaułt pee atłiřdes un Łatweeřřu beedriřař neławeēēē to dařit.

— Weť ta iraid pařřřam beħřau waloda, řad řeen. řonřřoriřař pađomneēē řgř taħłal iřřařiřiř, řā muřřu beedriřař řrahđajot pēř Wařřu łabumeem, muřřu beedriřu řeēteeni eřot řreēři pēř řunęeem, pēř pařřu řemeē aęuřřimeem. Łřunāt nepahřđomatiř waħřđuř iraid řoti weęla řeeta, ařiřřan naw řuħři waħřđōē ween řahdu apwainot. Weť đot peeraħđijumař, apřahđiř iřřařito, to taħđi mutes waroni neład neprotahř pařři no řewim. řaur łatřřu řonřřoriřař pađomneēē Łilligerode ařiřřan buhřu řil neřiř no tam apřahđiřiř řo wiřř iřřunajā. řo no mumař teiřtu, ja mehř apwainotum řahđaa no wiřu eesřahđem, beť neta nepeeraħđitum? Łt ihpařři řeelu řwaru řeē řonřřoriřař pađomneēē uř řřolotajeem, toř łuhłodamař wiřařā wiřē atłaidiř no beedriřahm, wiři noławeęot břeemigi daudř řařa beedriřu řapulęēř, řaur to wiřu wairal řiřai pařři řew řlahđeęot, no řapulęem pařřnařřot mahřāř apliřuřři ar řlahđięahm eedomahm un tad mahřāř đřenot atłal taħłal řhri wiliřu řolitiřeēřřana. Weť řā tad pateēřřā řahw ar muřřu łauķu řřolotajeem? Wař tee pehř tagadeęeem řřolu řiřumeem naw řiřai baņniřkunęam pađoti pař alłeem řalpeem? Wař wiři řur war un dřiřři řwahađi řawař đomař iřřařit, wař dřiřři řunāt un mahřit to, řař řreēteem tautaa řřo, łotajeem pateēřřam peełahłtoř? Wiřuř pař wařa řad řiřai řaut řahđō no tař puřes řahdu řiřojumu eesřuřřiřiř łautiřřeem łaiřřařřeem; ir pař to wiřeem ja-atłiřđ lo řiti řařřa. Wař to war řaułt pař pařřřahwibu? řo nu te wehř řunāt no tam, řā řřolotaji apmeleleł beedriřař! řur pař aęuřřřolaa řřolotajeem (Łr. Wełte) peepēēřř iřřahłteēē no beedriřahm, řo řur nu łai muřřu łaułřřolu řřolotaji eedrořřřinařař eedomateēē no beedriřař řađiřřweē. Uř tam gan wajadřetu muřřu řřolotajeem řahłt nopeetnałi đomat un meħņinat řiřt walař no baņniřkunęu pařřwalđibař, un nahłt řem miniřterijař pařřraudřřibař. Ład tauta un wałřē řaęađitu daudř łabalař řełmeē no řaweem tautaa řřolotajeem.

Weđřam wehř weenu řautajumu řełam preeřřā řaweem řeen. baņniřkunęeem. Zeenięi miħłee baņniřař řunęi! Wař Łuħř wařeet pee řawahm řruħřim řřđami atłiřđet no řřeē pateēřřbař, řā łatřeiř eēēē řiřai řawař draudřes łabumu eewehřojuřři? Ła Łuħř, řā iřři řani to arween buhřu přahťā řureęuřři, řā Łumař peenahłahř tai draudřei řalpot, řurā eēēē aįřinati, tad newareťuť wiř buhř pēřřim wiřař řwehřtumeem, tad Łuħř nepařřeħtu aplęęat łautiřřāř řřđajuhřař, tautaa řeēteenuř, řo draudřes beħřni, řura wiřai aęuřři un řeenibař wehřřuř. Łagad gan nomaneē, řā draudři řeeniřřana pēř Łumař řahłufe řuř řā řneęē řiřā řauiķē. řař pee tam wainiřō! No řura pułķa biřa tař, řurřř pimař iřęudrořa preeřř Łatweeřřeem to pałamař waħřdu „Łunęletten (Łaunłatweeřři). Łabi řineet, řā tař biř baņniřkunęa. Un řamdehł iřęudrořa taħdu pałamu? řo tad Łatweeřři biřa nořeęuřřeēē? řeelaiř nořeęuřō biřa tař, řā Łatweeřři uřđrořřinařař řunāt un řařřit, řā eřot Łatweeřři. Buhřu Łatweeřři řunajuhři un řařřiřuřři, řā wiři iraid Waħřřeēři, řā teem wiřē miħłiř un it pařřřamař řař řiřai nahł no Wařřu puřes, tad Łatweeřři dřihwotu ar řaweem baņniřkunęeem řapat řā řenał, řā łabala řařiřiřā un řriřřuř miħłeřřiba, tad wehř nebuhřu řařřiřřahř lobāř řařiřřanař řařtes řarřp draudři un wiřař ganu. Weť wař řā naw řolitiřa un pēř tam wehř pařřřam řreiřa řolitiřa. Mehř řłahwu łumeē řadineēēi, řłahwu wałřē iħřee pařalřřineēēi, łai řreēřumeē uř řweřřu, uř Wařřu puřē. řadehł meħņina un řpeeřř ar waru łai mehř řawu dabigu, iħřu đienuli apęreēřřam pařřřam ořrađi! Weť tadehł, řā mehř eęam taħłal pař řawu pařeēē, dabigo řeku, neweēē wehř neđřiřři řařit, řā eęam pēřřim Wařřu łabumeem! ře, řeeniti mahřitaji! łomehř łautiřbař řeelāř mumař pēřořeēēē, łamehř arween jo deenař jo wairal atřweēřřinařateēē draudřei un řā tautai, řurāi pař řaneem eēēē eęełti, uř řā řeku nemuřřřam nemantōřeet

tautas širdi un šarps draudies labpatifšānu. Tā tas nēwar wairis ilgali palikt, atgriešānāhs iraid wājodšig. Tās mušfu mahjitateem jamahjāhs atšibt un naw jāpēmirš, tā tauta naw mahjitate deš, bet otradi. Un tiktai tad šahs wezās draudšbas un fatifšānās faitēs šarp mahjitate un draudš atkal šaitēēs. —

Wahr lauschu flaitifšānu Walt. gub., kas isdarama šā gada 29. dežembri, jau esam šāojuški „Walt. Seml.“ fenal atpafat. Šhoreis peeminešim tiktai nošajūmu 5. punkti un peesihmešim, tā weelohm uš loukeem ar tam isdodahs. Nošajūmu 5. punkte tā štan:

„Wats flaitifšānās darbs nododoms labprahitigeem flaititajeem, lūzeem jefastahdahs pilšehtās sem kwartal-flaitifšānās walfchu un aprinšu komifaru kontroleš, un uš semem sem draudšhu flaitifšānās walfchu un wufchu komifaru pabrāudšbas. Paščeeraflaitifšāna tiktai tur nodomata, tur nama waj šaimēs tehwa mahjibas šahwolšis dod drošību, tā flaitifšāna norihs vareš.“

Bij gan žerams, tā tahds darbs, tā wišpabrīga lauschu flaitifšāna — kas, lai gan tiktai no mušfšneezibas teel isrihtota, tomehr nahš par labu wišfeem eemuhneekem — tiks aridšan no pašfeem isrihtotajeem eestaitis un atšibt par wišpabrīgu darbu, lom laurs spēhs iraid lesti derigs. Wišu wairal spēhta pagehr šahs darbs uš loukeem, tad eewehro un šin, tā tur ne-atrodahs nešil daudš šaimēs tehwa, kuru mahjibas šahwolšis doru drošību, tā wifsch patš prot eeraštit peefuhitās listēs wifu wājodšigo. Attradihš kōti daudš pat rahdu, kas drufatahs listēs wehl ne išlakt neprot, tur nu wehl to eeraštit. Bet flaitifšānās žentral-komifija ašurat uš loukeem to wišmalak eewehrojufe. Kā mums šhleet, tad tā iraid wišwairal uš tam lubfojufe, lai draudšhu flaitifšānās komifars jeb preefšneekš buhtu mušfšneekš, waj kad ne wairal, tad tātšhu Wahžeetis. Waj tahdam komifaram aridšan šaws apgabals labi pašhšams un kreetni pahšinoms, pehz tam ne-weens neprafa. No Kuršemes waram dašchus tahdus komifarus peemehtram pee wahda peefault: Uššān, Žehlabā un Wehtras mušfšas komifars arendators Berlisa kungs, ašreemneekš, kas ar apfahrtjeem šaimneekem nemas nefa-teekahs, neš ar prot latwifki šarunatees. Wez-Platonē šon Dietrihs, kas tur tikko trefcho gadu par arendatori, tapat nepašhš šaws aplahrtmes. Kalnžemā šon Weichtners. Šhee kungi, nesmadami tā šadabut flaititajus, ušajinajufchi to pagafšu wežakos. To pagafšu wežakee, dešgan školoti wihri un lūzeem tahdās pat školās mahjibas tā peemineteem arendatoreem, šadufmoti par tahdu ne-eewehrojufānu no žentral-komifijas pušes, atteikufšees no jeb šahdās peedalifšānahs. Ir gan nēšaprotams, šadehl pat til wišpabrīgā, kopīgā leetā Latweefchus glufchi pee malās atšumj! Pee tahdās rihtofšānās naw no nahfošchahs flaitifšānās daudš žerams.

No Žefwainēs.*) Šs gan nerunafšānu par šūna wahrifšānu un lopu ašrešefšānu, tā to itin pateefšgi jau Žefwainēšs šāoja Nr. 33. „B. S.“, bet par „šahlu wahrifšānu“ preefšch zilwekš, jo Žefwainēšchōšs jau ilgi kamehr plofahs „wehdera šlimība“, kura naw wifš ar biš nošhaujama un išwahrama til drihs tā šuns, bet tā pagehr wairal upuru, ja wifš medijiniški ne-ufetahs un ar šinibas un ruhpihās lihdselkeem wifš nenogalina. Bet waj tad teel ari par to peederigi gahdats? Ne. Kā šinams Žefwainēs draudšē gan ir dakteris, bet jau šahds gahds kamehr wifšam ušteja šemneeki un neweens to wairš par šawu netur. Šadehl nemas naw neeki, tad šalam, tā mums naw daktera. Ari no daktera pušes teel peerahdits, tā wifsch naw draudšes dakteris, jo agraki nehma no draudšes loželkeem til 30 kap., bet tagad neweenam beš pušrubla nerašta režepti. Šaikam tahdehl pee wifš ari til maš eet, šaut gan tagad wairš wifsch naw til lepnis un aštris, šahds tas bij, kamehr wehl Žefwainēs draudšē bij par dakteri. Tagad Žefwainēšchi eet leelā mehřā pee apfahrtjeem ašreštem. Bet naw wifš šatram eefpehjamā ašbraukt jeb atweš dakteri. Tās malša dešgan dahrgi. Šahdam šaimneekam bij ja-ašmalša par daktera atwešchānu un šahlem, par weenu pašhu reiši, 40 rubli. Tahdehl leelā dala šlimneeku ašrešchahs tā waredami: weeni eet pee „lauschu daktereem“ jeb „dakterifšohm“, otri pee šihneekem un pušhšlotajeem, trefšee šala: „ja jau Deewifsch nebuhs nolijis, tad nemirs.“ Bet gadahs ari šaklint, tā jau augšcham minētš, ar „wehdera gufu“ ir tahdeem, kas pašchi nemahs „wahrit šahles“, un šo gan žitweki nedara šawā nebaltā deenā! Par weenu tahdu wahritaju dabujis bijufšahis Žefwainēs daktera leelšlungš šinat, aššaujis to pee šewis un šho tā šabeđejis ar brugu teefu, tā šchis nabadšifsch apmelojees, tā apteekera kungs ari dodot žiteem beš daktera leelšlunga šahles. Nešinams, tā brugu teefa dabujufe šinat, tā Žefwainēšchōšs ir fehrga, bet bij ištāufufe iš Žehim. Brugu kungs runajeēs ar šaršchinu un bijufšho Žefwainēšchu dakteri un no tā laika dakteris brauz ne-ajinātš uš tām mahjāham, tur parahdahs šlimība, šinams ar walfš pašta širgeem. Bet ne nu wifš ar wifš meerā. Nomirufchu jau ir wairal žilweku weenās pašchās mahjās.

Weens teefas wifšs ašgabja Deewa preefšchā, par kuru nu grib žiti šuhdēt walfšs wežako pee draudšes teefas, tā pehz tā daktera negohdajot, jo wifšam pehz runās wifšru špreeduma efot ušdotš par to gahdat. Aridšan nēwar deefgan nobrihneetes pahr daktera ušbahšchānos jeb eefeepešchānos. Kā nu waretu ašmirš, tā ar spēhu neweenam mihtfch nebušfi, grib un grib palikt Žefwainē. Warbuht ari šohdš woižahs, kapehz tad Žefwainēšchi negrib wifšu waturet, jo deefgan ilg, jau iraid draudšē kalpojis? Uš to ja-atbild: tā „lepnoms“ un „aštrums“ jeb ari lepnis aštrums šahžehta ihgnumu pret daktera leelšlungu. Šhe peewedifschu šohdus peemehrus, kas fenal ir notikufchi. Šaimneekš paleel šlums ar šahju. Eet pee daktera leelšlungu. Šchis lahga ne-apušlojis, dod šauru gadu šahles, gan šmehrjamas, gan eefšchā dšeromas, bet šahja, lai gan no tuhuma drufku atšlahpšit, nepaleek un nepaleek wefela, kamehr jābrauz uš žitu dakteri, kufsch gruntigi apušklo un atrod, tā šahja išwešchgejufehs. Šrakšija mahšfliki taitu šahbaku no Nigas un šlimneekš war jau štaigat. Školotajš ašfeet pehz šaku leezibas šhmes preefšch šawa školneeka, bet pehz ihsa wahda: „tā wājaga!“ dabu ušbrehzeenu: „laukā! laukā!“ Kad wehl gribejis runat, tad dakteris truhžeēs augšcham no trefhla un škrehiš uš durwim, šleegdoms: „ahřā! maršch! mon!“ Pehz brihtina iškrehjis pakal un šleedšis: „rihtā! rihtā!“ — I. krodšneekam ašrešchis behrinān, bet šlimība bijufe kōti geuhta pehz daktera domahm. Kad pehdejo reiši I. krodšneekš atbrauzis un šuhdšis, lai wehl ašbrauzot, tad daktera leelšlungš ušleedšis: „wai wehl tā behrina dšhw! Braufufch uš maij, wifsch jau wifš, wifsch nēwar dšhwot!“ Kad nu krodšneekš šolijeēs eet pee K. leelšga, tad brauzis gan lihds. Bet til šo pušš weršī pabraufufšheem, tā daktera leelškgš iškrehjis no šamanahs, brehšdamš: „es ar šaw mel šaman nebraufufch, brauz šad ellē!“ — Šai nu gan ne wifš, bet tomehr leelā dala atšihš bijufšho dakteri par gudru kungu. Bet šahdu un daudš žitu eemeflu dehl šemneeki negrib wifšu waturet, bet gaida tiktai jaunu. Otris šlittums ir tas, tā šahles ar šawna apteekera kunga atnahlfchānu iraid palikušchās dahrgakas. Tā tad medijinas šinā Žefwainēšheem eet deefgan geuhti. Jau daudš gadu pagahjis, kamehr ašmeenus šawda preefšch šlimnijas buhwefchānās. Grunti preefšch tam dahwinaja Žefwainēs dšimšlungš, bet pee ušbuhwefchānās tā nēwar tā nēwar šafataifštees. Šala, tā šaur šalnijas buhwefchānu efot nowilšinajufšees.

II. Žefwainēšs.

Iš Pakša mušfšas, Žefhu aprinši. Peetdeem, 21. auguštā, nodēda šhejeenes leelais špirta un žitu dšehreenu šabrikis. Šlahde ir leelifka, jo dašchās leetas nebij apdrošchinatās. No šam ugunš žehleēs, naw šinams. (R. U.)

Wihlandes aprinša leelšahna draudšē, tā „Šakalai“ top rakšitš, pehdejās diwi nedelās šeguldas pagafšā ween efot wairal nēla dešmit žilweku no šutera žizibas pee pašreštizibas pahrgahjufchi, un to šarpā ari dašchi šaimneeki.

Pleškawa. Pehdejā laika polijijai laimejeēs pehdās ušfeet wežo 25 rublu gabalu pakal taitštajeem. Darbs efot kōti labš. Šahds Pleškawas mašpilfonis, kas kōti daudš tahdu išlaidis šaudis, pehdigi apžeeinātš Dšromā.

Ofšial-šinas pahr koleera eerašchānos wifšuprims Udenā, Arabijas oštā, kas atrodahs Šarlanā juhrā, un pehz tam Wešā, pamudinaja eefšhleetu ministeriju uš šchahdahm pawehlem, lai šchi lipiga šlimība netaptu pahrnešta pahr walfšs robešchahm: 1) labprahitīgās beedribas šlotes twaifšoneem, kuzi nowēd uš Wihla-Sibiriju areštantus un mehds apštahtees Udenā dehl ogļu eemefchānās, iraid pawehlets nobraukt šchā oštā garam; 2) weetigahm karantinu eestahdes waldbahm šaur telegrafu ir šina dota, tā šugi, kas eebrauz mušfu Melnās juhrās oštās iš Egiptes, žeešchi šuretos pee eezelkeem šarantinu šikumeem un norahditahm medijinas eewehrojufchānahm un 3) turklah it nolēegts išdot ašrešemju pašes šreewijas apafšchneekem iš mušulmāneem, kuzi mehds pulžetees Wešā preefšch Deewaluhgšchānās, lihds tam šaikam, kad šhe wairš nebuhs manama koleera epidemija.

No ašrešemem.

Franzija. Par šawno ministeriju Franzija runajot, jāpeemin, tā politikas wihri špreefch, tā Gambetta šastahdišchot jaunu ministeriju. Franzijai efot pilna uštiziba uš Gambetu un doma, tā wifsch efot tāš ištahis wifšs preefšch tam. Ša Gambetta jaunu ministeriju šastahda, tad ari pušlihds paredšams, šahdus politikas želus wifsch štaigahs, proti meera politikas želus ar ašrešemem. No Gambeta išweizigahs gudribas ari žere, tā wifšam išdofees Tunifās leetu Franzijai par labu nobeigt.

No Tunifēs šino, tā šchi pilšehta tagad pilnigi eememta no Franzufchu šaldateem. Lihds šchim Franzufchi Tunifē nebij eegahjufchi, jo tee negribeja heiju pahrak ašlahrt, bet tagad Tunifēs eemefchāna bij išrahdiufehs par wājodšigu dehl Širopeefchu apšargafchānās pret Muhamedaneefchu žizibas šanatifšmu. No beja pušes pret Franzufchu šaldatu eenašchchānu nenoihta nešahda preteštiba.

Auštrija. Pa telegrafu atškehja šina, kas tā šakot wifšu politikas pašauli ištrauzēja, proti tā šina, tā Auštrijās-Ungarijas ašreleetu ministriš baronš Šaimerle ar šchlahu

peepēfchi nomirš. Baronš Šaimerle bij diwi gabi par ašreleetu ministri; wifsch nahja pehz Andrafchi. Šawu ministra amatu Šaimerle kōti prahitigi un gudri wadija, tahdehl politikas wihri ne mašumu nošchēho, tā tahds žezjams politikas wifšs pašchōšs spēhta gahds til peepēfchi nomirš. Par wifš dšhwēs gabjumu waram šchahdas šinās pašneekt: Šeinrihs Karls baronš Šaimerle ir iš labdās wezās Wahzu-Šcheku šamilijas žehleēs. 1828. gadā wifsch ir Wihnes pilšehtā dšimis. 1848. gadā wifsch tā študentš peedalijohs pee tā laika dumpja, pee šam wifsch tifa žeei šarēntš, bet uš šahda augštaka kunga ašrunafchānās wifsch tifa no nahwēs šoda šaur nošchāufchānu, atšwabinatš. Diwi gabi wehlaki wifsch eestahjāhs walfšs deenēštā par tulku pee Auštrijas šuhneezibas Konštantinopolē. No šchi laika wifsch aštri šahpa walfšs amatōš. 1857. gadā wifsch tifa par legazijas šekreteeri Atehnē un pehz tam dašchōš žitōš walfšs amatōš eezeltš. 1866. gadā wifsch nehma dalibu pee Auštrijas-Prufšijas meera nolihguma. 1869. gadā wifsch tifa par šuhni Atehnē un 1872. gadā Šaagas pilšehtā. 1879. gadā wifsch tifa, tā jau minejam, par Auštrijas-Ungarijas ašreleetu ministri Aušrafchi weetā.

Španija. Španijas šehnišch Alfons un Portugales šehnišch Don Luis šchinis deenās šanahufchi kopā pee Portugales-Španijas robešchahm. Španeefchi titlak tā Portugaleschi par šho šehnišu fatifšchānos kōti preezajahs, no tahs dašchadus labumus fatifšchānā Španijai ar Portugalu žeredami. Abas walfšis grib nošleht šawā šarpā žeei šabeedribu, tā tā šara laika, kas waretu waj nu weenai waj otri atgahditeēs, abas šuretōš kopā un weena otri palihdšetu. Bet it išpahchi gan tahdehl mekle Španija Portugales draudšību, lai šaur tahdu šabeedribu wifš eegubtu leelaku šwaru un eekuhju leelwalfšju pulkā. Šchim walfšim šaweenoteēs nebuhs leela geuhtuma, abas šuna weenu walodu, tur weenu žizibu un iraid weenas tautibas.

Šeemel-Amerika. Šaweenoto Walfšju šenatš, tā iš jaunafahm šināhm redšams, eezehlis šchim brihšcham šew pagaidu preefšchneeku. Šenators Pendletonš lita preefšchā, eezelt šenatoru Bajardu (no demokratu partijās) par pagaidu preefšchneeku. Edmundš (no republikaneefchu pušes) lita preefšchā, tā tee diwi nēfen no Šu-Šurtas un Rod-Šilandes eezeltee šenatori jau tagad tiktū peelaišti pee dalibas un lihdsbalšofchānās šenatā. Edmundfa preefšchlitums tifa atraidits ar 34 pret 33 balšim, un tad Bajards ar 34 pret 31 balš tifa eezeltš par šenata pagaidu preefšchneeku. Bajards šho žefchānu peerehma. — Šlepkawa šitu, kas drihšumā nahš šwehrihato teefas preefšchā, šahjis žeezumā išrahditeēs par prahitā žufufchu. Šawu dšhwēs aprakštu tāš beidšis tahdeem wahrdem: „Tagad es mešleju šew šewu, kas krišiga, šmalša, šagata, šaunaka par 30 gahdeem un peeder pee šahdās no wišlabafahm šamilijohm. Šatta šewu, kuzai ir šchahdas išpahšibas, war tuhli pee monis peeteittees. Beidšot es peefihmeju, tā man diwidēšmit gaduš jau nodoms galwā, palikt par republikas šresidentu, un es šho nodomu wehl ne-efmu atmetiš. Kā šinkolnš un Šaršjeldš, tā es it drošchi buhwfchu šresidentš no Deewa šchēhšahšibas.“ Ari wifš ašstahwš grib šawu ašstahwešchānu dibināt uš wifš ašprehritibu, bet šaikam tas nēla nelihdšehs.

Širgus šinas.

Šaits bija grošigs: wehšainšch un wehšš. Šai gan pahrdeweji jau peelahpahs, tomehr nelahdi leelaki lihgumi nenoihta; jo ašreemes weenumehr wehl aturahs no pifšchānās.

Šini beš eewehrojameem lihgumeem.

Kašepaji šingri. Šenas tahš pašchās; par deufsch šein šein praša 37 rbl. širkawā.

Kašepes wehl beš lihgumeem; pa dšelfšžeku septembra mehnefi peewēda pudu 7000.

Šrahka linfehlšas šemaku. Pehz pehdejeem lihgumeem uš šaizian aplufā; pižjeji wairš nemafšaja lihdsfchi, nigās ženas, lihds pahrdeweji pehdigi peelahpahs un peerehma šolito ženu (151 un 150 kap. pudā par 87½ % Drujonas šehlahm), par kuru ženu šalihga labu teefu.

Šroza linfehlšas beš lihgumeem. Pahrdeweji, tā leelahs, gan peelahphtos, ja til raštos pižjeji. — Lihds šchim peemēšs muža 28,00 no šurahm mužu 6000 nopafatas!

Aušas plahnaki. Drlas aušas šaurmehřā dabuna, maš par 85 kap. pudā. — Šeptembra mehnefi pa dšelfšžeku peewēda pudu 1,208,000.

Šudfi maš eewehroti. Weenu partiju 115 mahřiznās šmagu šamafšaja ar 120 kap. pudā; bet eewehrodami leelaku šingribu šerlinē, pahrdeweji paauštinaja ženas; tal neradahs pižjeju. — Šeptembra mehnefi pa dšelfšžeku peewēda pudu 1,009,000.

Wēefchi meerigi. Par šipri šchahweteem 104—105 mahřiznās šmageem šefškanšheem praša kap. 108, par nešchahweteem, 107—108 mahřiz. šmageem diwfanšchu kap. 100 pudā. Šeptembra mehnefi pa dšelfšžeku peewēda pudu 156,000.

*) Šchis rakšis der aridšan par atbildi „Nig. Žegā“ 201. num. dotam prešatšim pret „Walt. Seml.“ pašneegto šāojumu.

Arora Birzava pagasta valde zaur scho fawcem... pagasta lozekem dara sinomu, sa nodewumu...

Kurf. bischop. beedribas sapulze, zeturteen, 15. oktobri sch. g.

Mana dshwes weeta Kastrana, pr. Oger. Skolotajs: J. Krause.

!!! Kereet sagli!!! Schermulsha Auktima kroga krodineelam...

Skolotajem un atkalpawdewejeem tabpeles un gripeles...

Nahkoscham skolas gadam peedahwa wisu-wifadas skolas grahmatas...

Ruston, Proktor un beedra lokomobiles un kulamas mashinas, Glothera...

P. van Dyk'a pehznahzeji, Niga, Ceela Smilshu-eela No 18. un 19. Niga...

Zehsis, Studra bode no Peterfona, pee „setta swa-reem“...

Veel-Zumpraweeschu labdarishanas beedriba isrihtos...

Rigas Patw. teatris, Smehtdeen, 11. oktobri 1881.

Wezais musikants un wina foris, Karakteru luga ar dheedashanu 5 zehleendos...

Pirm Kreemu nguns=apdroshinaschanas beedriba, dibinata 1827. gada.

Nahkoscham skolas gadam peedahwa wisu-wifadas skolas grahmatas...

P. van Dyk'a pehznahzeji, Niga, Ceela Smilshu-eela No 18. un 19. Niga...

Baltijas Semkopis libds ar Peelikumu, isnahls art nahlofcha 1882. gada, usfahls jawu 8. gada gabjumu...

Grahmatas, las isnahlschas muhsu appabdbi, tapat las mums general-komishja nodotas...